

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Pf.III.20.064/2025/12.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Rajnai Csaba ügyvéd (címe)

Az alperes:

alperes neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Kodela Viktor ügyvéd (címe)

A per tárgya:

Közgyűlési határozat felülvizsgálata

Az elsőfokú bíróság neve és megfellebbezett határozatának a száma:

Gyulai Törvényszék 10.P.20.034/2024/15/I.

A fellebbező fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperes, 10.P.20.034/2024/16.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 50 000 (ötvenezer) forint másodfokú eljárási költséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

INDOKOLÁS

A tényállás

[1] A felperes az alperes tagja és egyben földtulajdonos is.

[2] Az alperes Alapszabálya szerint az állam képviseletében eljáró vadászati hatóság által jóváhagyott tervekben (üzemterv és éves terv), valamint az éves terv részét képező kilövési tervben foglaltakat köteles végrehajtani, e tevékenysége alapcél szerinti tevékenységnek minősül. Célja, hogy az egyesületekre, a környezet- és természetvédelemre, a vadgazdálkodásra és a vadászatra, a fegyver- és lőszer tartására, valamint használatára vonatkozó jogszabályok és szabályzatok megtartásával, az erdő- és mezőgazdaság érdekeivel összhangban, a környezet- és természetvédelem előírásaira figyelemmel, szakszerű és tervszerű vadgazdálkodással óvja a vadon élő állatokat, azok élőhelyét, jól működő egyesületi élettel a vadásztársaság tagjai részére kulturált vadászati lehetőséget biztosítson, továbbá a feladatai megvalósításához szükséges anyagi forrásoknak a cél szerinti tevékenysége folytatásával való megteremtése, működése gazdasági alapjának a biztosítása.

[3] Az alperes 2023. június 9-én a társaság székhelyén közgyűlést tartott, ezen a felperes nem vett részt. A tagok 7. számú határozattal elfogadták az Alapszabály módosítását az alábbi tartalommal:

„8. § (7) bekezdés

A vadásztársaság tagja köteles a vadkárelhárítási- és vadkár-megelőzési kötelezettségének teljesítése keretében a saját, valamint a Ptk. szerinti hozzátartozója tulajdonában vagy földhasználat alatt álló földterületeken a károkozás csökkentése érdekében közvetlenül, személyesen eljárni és a vadásztársaság elnöke által kiadott vadkárelhárítási- és vadkár-megelőzési tervben meghatározott időpontokban vadkárelhárító tevékenységének eleget tenni.

Amennyiben a vadásztársaság tagja nem, vagy nem teljeskörűen tesz eleget a vadásztársaság elnöke által kiadott vadkárelhárítási- és vadkár-megelőzési tervben foglalt kötelezettségeinek, ebben az esetben a tag az érintett földterületen bekövetkezett, az érintett földterület tulajdonosa vagy földhasználója által a vadásztársaságtól követelt vadkár 100%-ának megfelelő kártérítés megfizetésére köteles akként, hogy azt közvetlenül köteles megfizetni a vadásztársaság részére a vadásztársaság felhívására.

(8) bekezdés

A vadásztársaság tagja a vadásztársasággal szemben a tulajdonában vagy a földhasználatában álló földterületekre vonatkozóan vadkárt nem jogosult érvényesíteni.

(9) bekezdés

A vadásztársaság tagja vállalja és szavatol azért, hogy amennyiben a Ptk. szerinti hozzátartozója tulajdonában vagy földhasználatában álló földterületekre vonatkozóan vadkárigény kerül érvényesítésre a vadásztársasággal szemben, akkor ezen vadkárigénynek a vadásztársaság által elismert vagy jogerős bírósági vagy más hatósági határozatban meghatározott mértékének 50%-át a vadásztársaságtól átvállalja akként, hogy ezen összeget közvetlenül a vadásztársaság részére, a vadásztársaság felhívására megfizeti.”

[4] A határozatról a felperes 2024. február 22-én értesült oly módon, hogy az alperes tagdíjfizetési kötelezettség teljesítésére szólította fel, melynek mellékletét képezte a módosított Alapszabály.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[5] A felperes keresetében az alperes 2023. június 9-én megtartott közgyűlésén meghozott, az Alapszabály 8. § (7), (8) és (9) bekezdéseit beiktató közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését kérte.

[6] Keresete jogalapjaként a Ptk. 3:35.-37. §-ait, a Ptk. 3:65. § (2) bekezdését, 1:3. § (1) bekezdését, 1:5. § (1) bekezdését, 6:518.-519. §-ait, az Alaptörvény XIII. Cikkét jelölte meg.

[7] Kifejtette, az Alapszabály módosított rendelkezései sértik a Ptk. 3:65. § (2) bekezdésében írt tagegyenlőség elvének alapkövetelményét, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében írt jóhiszeműség és tisztesség elvét, továbbá a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésében írt joggal való visszaélés tilalmába is ütközik. Álláspontja szerint az Alapszabály 8. § (7) bekezdése első mondatában írt, a tagnak a vadkár elhárításban való közreműködési kötelezettsége kizárólagos, személyes teljesítés előírása a megváltás vagy helyettesítés lehetőségének biztosítása nélkül, ez pedig nem felel meg sem a tagegyenlőség elvének, sem a vadásztársaságoknál kialakult gyakorlatnak. Figyelmen kívül hagyja, hogy a tag önhibáján kívül nem tud eleget tenni ezen kötelezettségének akár munkahely, akár betegség miatt.

Kiemelte, a polgári jogi felelősség alapelve, hogy – törvényi kivételekkel – senkit sem terhelhet fegyelmi felelősség, illetve senki sem sújtható vagyoni szankcióval felróhatósága hiányában. Rámutatott, a szabályozás indokolatlan megkülönböztetést eredményez a tagságon belül azon okból is, hogy az anyagi és munkabeli (kármegelőzés) többletteleher nem sújtja a termőföld használati/tulajdonjoggal nem rendelkező tagokat, ezzel pedig ellentmond az Alapszabály 6. § 2. bekezdésében írt, a rendes tagokra irányadó egyenlő jogok, illetve egyenlő kötelezettségek előírásának.

Hangsúlyozta, a módosítás felróhatóságtól és a mulasztás, valamint a kár közötti ok-okozati összefüggés fennállásától függetlenül hárítja át a vadásztársaságnak a területén bekövetkezett vadkárrért fennálló helytállási kötelezettségét, melyet a vadászatról szóló 1996. évi LV. tv. (Vtv.) 75. § (1) bekezdés határoz meg. Véleménye szerint a Vtv. kártérítésre vonatkozó része kártelepítő szabály, a vad által okozott kárt a vadászatra jogosultnak felróhatóságtól függetlenül meg kell térítenie. A vadászatra jogosult ezen kártérítési kötelezettségét nem háríthatja át senkire, sem objektív szankcióként, erre csak törvény adhat lehetőséget. Lényegében az alperes az Alapszabály-módosítással a Vtv. 75. § (1) bekezdésében írtak kijátszására törekszik, mások jogszabályban biztosított kártérítési jogának csorbítására irányul, mely végső soron a tulajdon védelméhez való alapjogot sérti.

[8] Az alperes érdemi ellenkérelme elsődlegesen az eljárás megszüntetésére, másodlagosan a kereset elutasítására irányult.

[9] Hivatkozása szerint a 2023. június 9-én megtartott közgyűlést szabályszerűen hívta össze, a közölt napirenden szereplő kérdésekben határozott. A meghívó kézhezvételekor a felperes a napirendi pontokat nem kifogásolta, egyikkel kapcsolatban sem kért felvilágosítást. A Ptk. 3:36. § (1) bekezdésére hivatkozással hangsúlyozta, a kereset előterjesztésére rendelkezésére álló szubjektív határidő kezdő időpontja az a nap, amikor arról a felperes kellő gondosság, kellő körültekintés mellett tudomást szerezhetett volna. Hangsúlyozta, a felperesnek már 2023 májusában tudomására jutott, hogy a szervezet határozatot kíván hozni az Alapszabály módosításáról, ezen túl lehetősége lett volna a közgyűlésen is megjelenni. A vadásztársaság tagjaként a Ptk. 3:75. §-a alapján jogosult a közgyűlési jegyzőkönyvbe való betekintésre és másolat kiadását kérni. Véleménye szerint a keresetindítási határidővel a jogalkotó célja a jogosultak arra való ösztönzése, hogy a jogi személy működésében minél aktívabban vegyenek részt, legyen következménye annak, hogy a perindításra jogosult a tőle elvárható magatartást megszegi, nem kellő körültekintéssel, gondossággal jár el. Álláspontja szerint elsődlegesen 2023. július 10-én eltelt a keresetindítási határidő, másodlagosan 2023. szeptember 12-én, mivel a vadásztársaság 2023. július 7-én nyújtotta be az Alapszabályváltozás nyilvántartásba való átvezetés iránti kérelmét, így az Alapszabályt is. Álláspontja alátámasztására több bírósági döntést hozott fel.

[10] Érdemben kifejtette, a felperes jogszabálysértés és létesítő okiratba ütközés nélkül állítja a perbeli határozat jogellenességét, ugyanis a beiktatott módosítás nem veszélyezteti az alperesi vadásztársaság működését, nem jogszabálysértő, azt a Gyulai Törvényszék nyilvántartásba is vette. Utalt arra is, nem sérti a döntés a tagegyenlőség elvének követelményét, valamint a jóhiszeműség és tisztesség elvét, és nem minősül joggal való visszaélésnek sem. A módosítás egységes előírásokat tartalmaz, amely minden jelenlegi, illetve a jövőben csatlakozó tagra egyaránt irányadó. Önmagában az, hogy a létesítő okirat alapján a tagokat nemcsak jogosultságok illetik meg, hanem kötelezettségek is terhelik, nem

ütközik jogszabályba. A módosítás célja kizárólag az volt, hogy a lehető leghatékonyabban működhessen a szervezet, céljait megvalósíthassa. Véleménye szerint a felperesnek a Ptk. általános alapelveire való hivatkozása a konkrét jogszabálysértés megjelölését nem pótolja, az alapelvekre való hivatkozás pedig nem képezheti a felülvizsgálat alapját. Megjegyezte, az egyesületi tagság az önkéntességen alapul, azaz a tag, amennyiben számára az Alapszabály rendelkezései nem elfogadhatóak, bármikor kiléphet.

[11] Rámutatott, a támadott rendelkezések nem ellentétesek a Vtv. 75. § (1) bekezdésének előírásával. A szervezet vállalja, hogy vadkár bekövetkezése esetén közvetlenül, saját vagyonával helytáll a károsulttal szemben, és a bekövetkezett kárt megtéríti. Ugyanakkor a Vtv., a Ptk., illetve más jogszabály sem tiltja, hogy bizonyos esetekben a vadásztársaság tagjai eltérően állapodjanak meg arról, végső soron ki köteles a bekövetkezett vadkárt viselni, mivel ez a vadásztársaság autonóm döntése. Emellett az Alapszabályban foglaltak alapján kizárólag abban az esetben köteles a vadásztársaság tagja kártérítést fizetni, ha nem tesz eleget a kötelezettségeinek a károkozás csökkentése érdekében. E körben analógia útján utalt a Ptk. 3. könyvében foglalt helytállási kötelezettségről és felelősségi szabályokról szóló rendelkezésekre, melynek alapján harmadik személyekkel szemben a jogi személy elsődlegesen saját vagyonával köteles helytállni, ugyanakkor a tagok mögöttes helytállása, felelőssége is megállapítható.

[12] Vitatta, hogy az Alapszabály módosított rendelkezései sértenék a felperes Alaptörvény XIII. Cikkben megállapított tulajdonosi jogait.

Az elsőfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével az alperes 2023. június 9. napján megtartott közgyűlésen meghozott, az Alapszabály 8. § (7)-(8)-(9) bekezdéseit beiktató közgyűlési határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest 186 000 forint perköltség megfizetésére kötelezte.

[14] Határozatának indokolásában mindenekelőtt azt vizsgálta, az alperes hivatkozására helye van-e az eljárás megszüntetésének. A Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja alkalmazásával rámutatott, a kellő gondosság követelményét a felperes nem sértette meg, mert a Ptk. 3:17. § (3) bekezdése szerint a napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák. Az Alapszabály módosításának tárgyköre a meghívóban feltüntetve nem volt, így a felperesnek nem kellett feltételeznie jogait érintően a tárgybani határozat meghozatalát, vagyis amiről tájékozódnia kellett volna. Ezért a kézbesítés időpontját tekintette irányadónak, így nem volt helye a keresetlevél visszautasításának.

[15] Érdemben kifejtette, a vonatkozó módosítások a saját és hozzátartozója tulajdonában (földhasználatában) álló földterületre vonatkozó vadkárelhárítási tevékenység teljesítéseként tagi személyes eljárást írtak elő, kártérítési fizetési kötelezettséggel. A felperes földtulajdonosként az alperessel kötött haszonbérleti jogviszony alanya és tagsági jogviszonyban is áll az alperessel. A vadkár bekövetkezése esetén a felperes, mint károsult földtulajdonos kártérítési jogviszonyban áll a vadkár megtérítésére kötelezett alperessel a

szerződésen kívüli károkozás (Ptk. 6:519. §) szabályai szerint. A Vtv. 3. § (1) bekezdése, 4. §-a, 13. § (2) bekezdése, 75. § (1) bekezdése, valamint 81. §-a alapján a vadkár megtérítésére a vadásztársaság köteles. Rámutatott, a Ptk. 6:526. § lehetővé teszi a vadkárrendezés körében a felek szerződéses úton való megállapodását, ugyanakkor az alperes, mint jogi személy a tagjaira vonatkozóan hozhat kötelező szabályokat. Kifejtette, a kártérítési jogviszony keretein belül azonban a felperes, mint károsult nem az alperes tagjaként, hanem károsult földtulajdonosként érvényesít vadkárigényt. A tagsági jogviszonyban a tagok jogai és kötelezettségei a vadászati jog gyakorlásával összefüggésben határozhatók meg, azaz az alperes a tagjait érintően csak az egyesület céljával és feladataival összefüggő határozatot hozhat.

[16] Kiemelte, a szervezet és a működés kialakításának szabadsága, a jogi normáktól való eltérés lehetősége nem korlátlan. Ezért a Ptk. általános szabályban adja meg azokat a szempontokat, amelyek a jogszabálytól való eltérést egyedi tilalom nélkül is tiltottá teszik. A vadkár megtérítésére vonatkozó kötelmi igény, a tartozásátvállalás hozzátartozói igényérvényesítés esetére és a tulajdonosi vadkárelhárítási kötelezettség nem függ össze a vadásztársaságban lévő tagsági jogokkal és kötelezettségekkel. Ezért ebben a körben sem kötelező közgyűlési határozat, sem pedig alapszabályi módosító határozat nem hozható. Az alperes, mint a vadászati jogok gyakorlója a vadkár megtérítésére a Vtv. szabályai alapján köteles. Nem hozhat olyan szabályt, ami a károsult földtulajdonosok igényérvényesítési lehetőségeit behatárolja, még abban az esetben sem, ha ezen földtulajdonosok az alperes tagjai is egyben. Az alperes az Alapszabály módosításával sem kerülheti meg a károkozó és a károsult önkéntes megállapodását és a tartozásátvállalás szabályait. A kártérítési jogviszonyban a Ptk. 6:519. §-a, 6:526. §-a és a 6:563. §-a, valamint a Vtv. vadkár megtérítésére vonatkozó szabályai az irányadók. Ezekről a szabályokról a károsult földtulajdonos és a kár megtérítésére kötelezett vadásztársaság közvetlen megállapodással nyilvánvalóan eltérhetnek. Ugyanakkor Alapszabály módosítással a civil szervezet működési autonómiája nem terjedhet odáig, hogy a tagsági viszony fenntartását a szerződési szabadság elvének sérelmével kártérítésről való lemondáshoz vagy tartozásátvállaláshoz kösse. Ez a szerződéses szabadság Ptk. 6:59. § (1)-(2) bekezdéseiben rögzített elvébe ütközik.

[17] Rámutatott, a civil szervezetek Ptk. 3:4. §-ában rögzített autonómiájának korlátját képezi az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. tv. (Ectv.) 17. § (2) bekezdése, mely szerint a civil szervezet tagja a vagyoni hozzájárulásának megfizetésén túl a szervezet tartozásaiért saját vagyonával nem felel. A támadott határozat azonban olyan feltételeket kényszerít a földtulajdonos tagokra vagy hozzátartozó tulajdonosi igényérvényesítés esetére, mellyel a vadásztársaság vadkár-megtérítési kötelezettségét áthárítja.

[18] A határozat sérti a tulajdon védelmének az Alaptörvény XIII. Cikkében rögzített jogát, ugyanis ennek alapján a vadkárral nem érintett tagok a földtulajdonos tagokat a szerződési szabadság elvébe ütköző módon a társasággal szemben lemondásra kényszerítik. Ezen túl a jóhiszeműség és tisztesség, valamint a Ptk. 1:5. § (1) bekezdésében foglalt joggal való visszaélés tilalmába is ütközik a módosítás, mivel az alperes a sérelmezett rendelkezések Alapszabályba iktatásával visszaél a törvényben biztosított szabályozási-működési szabadságával.

[19] A Ptk. 3:65. § (1) és (2) bekezdése, valamint 3:66. §-a szerint az egyesület tagja köteles az Alapszabályban meghatározott tagi kötelezettségek teljesítésére, ugyanakkor a megszavazott feltételrendszer a tagok egyenlőtlenségét eredményezi, mivel a földtulajdonos tagokat a tagsági viszonyuk megtartása érdekében a vadkár megtérítése iránti igényük elengedésére kényszeríti és hozzátartozói igények átvállalását is előírja, továbbá személyes kötelezettségeket is elrendel differenciálás nélkül. A vitatott Alapszabály-módosítás kizárólag a földtulajdonosokra vagy földtulajdonos hozzátartozóval rendelkező tagokra ró aránytalan többletterhet, így az diszkriminatív hatású.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[20] Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, elsősorban annak megváltoztatása és a felperes keresetének elutasítása, másodsorban annak hatályon kívül helyezése érdekében.

[21] Változatlan álláspontja szerint a keresetlevél visszautasításának, így a per megszüntetésének lett volna helye, hiszen a felperesnek nyilvánvalóan már a közgyűlési meghívó kézhezvételének időpontjában, vagyis 2023 májusában tudomására jutott, hogy az alperes határozatot kíván hozni az Alapszabály módosításáról. A felperesnek ezért minden lehetősége megvolt arra, hogy a közgyűlésen, 2023. június 9-én tudomást szerezzen az Alapszabály tervezett módosításáról. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény sem, hogy a közgyűlést megelőzően nem kifogásolt egyetlen napirendi pontot sem. Kiemelte, a közgyűlési jegyzőkönyv megküldésére vonatkozóan nincs olyan törvényi előírás, illetve a vadásztársaság Alapszabálya sem tartalmaz olyan kötelezettséget, hogy a meg nem jelent tagok részére azt kézbesíteni kell. A felperesnek a Ptk. 3:23. §-a alapján lehetősége lehetett volna a társaság irataiba való betekintési jogával élnie. Véleménye alátámasztására több Kúriai döntésre is hivatkozott. Álláspontja szerint a közgyűlés megtartásához képest a 30 napos keresetindítási határidő elsődlegesen 2023. július 10. napjával, másodlagosan a 2023. július 7-én a Gyulai Törvényszékhez is benyújtott Alapszabály-módosítás nyilvántartásba vételére irányuló kérelmet számítva, 2023. szeptember 12-én járt le.

[22] Érdemben hangsúlyozta, az Alapszabály-módosítás megfelel a vadásztársaság céljainak, feladataival összefügg. Nem ütközik sem jogszabályba, sem pedig a létesítő okiratba. Az egyesületnek nem csupán célja, hanem törvényi kötelezettsége a vadkárelhárítás. Ez szorosan kapcsolódik a vadászati jog gyakorlásához, a vadásztársaság törvényi kötelezettsége ezt a tevékenységet ellátni és tagjai közös érdekükben és joguknál fogva vesznek részt a vadászati jog gyakorlásában. A vadásztársaság, mint jogi személy nyilvánvalóan nem képes önállóan teljesíteni a vadkárelhárítást, csak tagjai aktív közreműködésével. Állította, a szervezet közgyűlése jogosult olyan határozatokat hozni, amelyek a törvényben előírt kötelezettségek teljesítését biztosítják és arra szolgálnak, hogy a tagokat ösztönözze, aktív közreműködésükkel járuljanak hozzá a vadkár csökkentéséhez. Ennek érdekében a szervezet meghatározhatja a tagok kötelezettségeit, amelyek az egyesület közös céljainak megvalósítását szolgálják. Az ilyen típusú szabályozás nem lépi túl az egyesület hatáskörét.

[23] Véleménye szerint az Alapszabály-módosítás nem ütközik a szerződéses szabadság elvébe sem. A vadásztársaság olyan belső szabályokat alkothat, melyek az egyesület működését és a tagok közötti jogviszonyokat, a tagok jogait és kötelezettségeit meghatározhatják. Az Alapszabály-módosítás értelmében a tagok kötelezettsége, hogy közvetlenül és személyesen eljárjanak a saját vagy hozzátartozójuk földterületén a vadkárelhárítás érdekében, ezzel az alperesi vadásztársaság tevékenységét támogassák. A szervezetnek ezzel az volt a célja, hogy a lehető leghatékonyabban teljesítthesse a Vtv.-ben foglalt törvényi kötelezettségeit. Hangsúlyozta, a közgyűlési határozat kizárólag arra az esetre terjed ki, amikor a tag saját, illetve a Ptk. szerinti hozzátartozójuk tulajdonában vagy földhasználata alatt álló földterületén végzett vadkárelhárító tevékenységének elmulasztása következtében keletkezik esetlegesen vadkár, és nem terjed ki a vadásztársaság által hasznóbérelt egyéb, a saját, illetve a Ptk. szerinti hozzátartozók tulajdonában vagy földhasználata alatt álló földterületen kívül eső területeken bekövetkezett valamennyi vadkár. Ez pedig nem korlátozza a tagok jogait, hanem kizárólag a tagok aktív közreműködését szabályozza. Hozzátette, az Alapszabály módosítását a közgyűlésen jelenlévők egyhangúan fogadták el, mivel úgy ítélték meg, hogy ez nem korlátozza jogaikat, hanem a közös célok megvalósítása érdekében történik.

[24] Hangsúlyozta, a módosítás nem sérti a tulajdon védelmét, nem ütközik a jóhiszeműség és tisztesség elvébe, valamint a joggal való visszaélés tilalmába. Kiemelte, ez a szabály a mindenkorai földtulajdonosokra vonatkozik. Az változó körülmény, hogy ki, mikor rendelkezik földtulajdonnal a vadásztársaság vadászati jogával érintett földterületen. Akik nem rendelkeznek földtulajdonnal, azoknak más többletkötelezettségük van, ezt a kérdéskört azonban az elsőfokú bíróság nem vizsgálta. Kiemelte, a Ptk. általános alapelveire való hivatkozás a konkrét jogszabálysértés megjelölését nem pótolja.

[25] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybehagyására irányult. Kérelmének indoklásaként előadta, az elsőfokú ítélet tényállása teljes, a bíróság abból levont jogi következtetése mindenben helytálló. Kifejtette, az egyesületi szabályozás túlterjeszkedett a Ptk. 3:4. § (1) bekezdésében biztosított jogán, a szervezet és a működés kialakításának szabadságán. Előadta, a tag iratbetekintési és tájékoztatás kérési jog gyakorlásának lehetősége nem pótolhatja az ügyintéző szerv kötelezettségét, hogy a tagra vonatkozó döntésekről megfelelő részletességgel tájékoztatást nyújtson.

[26] Az alperes észrevételében megismételte fellebbezésében foglalt érvelését. A PJD 2019.33. számú döntésben foglaltakra hivatkozva előadta, a kártérítési felelősség a vadkár tekintetében is korlátozható, ezért a vadásztársaságnak lehetősége van arra, hogy kizárja a kártérítési felelősségét, ám azt minden vadásztársasági tagot illetően azonos feltételek esetén teheti meg. Ebből azt a következtetést vonta le, a kártérítési felelősség korlátozása lehetséges azonos feltételek mellett, tehát ha e körben diszkrimináció tilalomba ütközésre hivatkozott a felperes, akkor neki kellett volna ezt bizonyítania.

Az ítéltábla döntésének indokai

[27] A fellebbezés alaptalan.

[28] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nemcsak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[29] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, másodlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A Pp. 383. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság – ha az ítélet hatályon kívül helyezésére e törvény szerint nincs szükség – az ügy érdemében dönt. E jogszabályi rendelkezésből következik, az ügy érdemében abban az esetben lehet dönteni a másodfokú eljárás során, ha nem áll fenn az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező ok. Ezért amennyiben a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és hatályon kívül helyezésére is irányul, a másodfokú bíróságnak először a hatályon kívül helyezés iránti kérelmet kell vizsgálnia, és csak ennek megalapozatlansága esetén dönthet az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásra irányuló fellebbezési kérelemről. Ezért az ítéltábla a fellebbezés kapcsán elsőként a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy az abban megjelöltek miatt helye van-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének.

[30] Az alperes az ítélet hatályon kívül helyezését lényegében arra alapította, az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat tévesen mérlegelte. Ellentétben az alperesi érveléssel, nincs helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a bizonyítás eredményének mérlegelése miatt. Ennek sérelmezésével ugyanis az elsőfokú bíróságnak a megállapított tényeken alapuló következtetései helyességét vitatta. A Pp. 279. § (1) bekezdésében foglaltak esetleges megsértése ugyanis nem eljárási szabálysértés, az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezéséhez nem vezethet. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást és az abból levont jogi következtetést a másodfokú bíróság nem a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi, hanem a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálhatja, az ennek megfelelő – az ítélet megváltoztatására irányuló – fellebbezési kérelem esetén. Miután az alperes anyagi jogi felülbírálatot is lehetővé tevő tartalmú fellebbezési kérelmet is előterjesztett, az ítéltábla az anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálta az elsőfokú bíróság mérlegelési tevékenységét.

[31] Az alperes mindenekelőtt arra hivatkozott, a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja szerint a keresetlevelet az elsőfokú bíróságnak vissza kellett volna utasítania, így a pert meg kellett volna szüntetni, mivel a felperes elmulasztotta a Ptk. 3:36. § (1) bekezdésében meghatározott keresetindítási határidőt.

[32] Arra helyesen hivatkozott az alperes, a határozatról való tudomásszerzéshez kapcsolt határidő vonatkozásában kialakult és egységes bírói gyakorlat szerint a határozatról való tudomásszerzés nem kötött alakisághoz, az többféle módon is megtörténhet. Jelentősége annak van, hogy a perindító tag értesült-e, illetve kellő gondosság mellett értesülhetett-e a határozat meghozataláról, szövegét, tartalmát megismerte, megismerhette-e. Perbeli esetben a közgyűlési meghívó kizárólag azt tartalmazta 7. napirendi pontként, „Határozat a 2018. július

26. napján egységes szerkezetbe foglalt Alapszabály módosításáról”. Ebből a tagok pontosan nem tudhatták meg, az alapszabály módosítása mire terjed ki, erről a meghívó még érintőlegesen sem tartalmaz megjegyzést. Az kétségtelen, a tagsági viszonyból eredő kötelezettség a tagnak a legfőbb szerv ülésén való részvétele, ha arról távolmarad, nyilvánvalóan azt kockáztatja, hogy az ott hozott határozatokat határidőben megtámadni nem tudja. Jelen esetben azonban az alperes kézbesítette az objektív jogvesztő határidőn belül az alapszabály módosításával egységes szerkezetbe foglalt létesítő okiratot, mely tartalmazta a határozat elfogadott szövegét is. A felperes tehát ekkor szerzett tudomást a döntésről, vagyis a Ptk. 3:36. § (1) bekezdése szerint ettől az időponttól számított 30 napon belül lehetett előterjesztenie keresetét. Ebből a szempontból mellékes az a körülmény, hogy a szervezet mikor terjeszti elő a cégbírósághoz a változásbejegyzés iránti kérelmét. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, nem volt helye a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja alapján a kereset visszautasításának.

[33] Az alperesi érvek alátámasztására felhívott döntések (Kúria Pfv.V.20.631/2023/5., Pfv.VII.20.493/2020/7.) lényegét tekintve eltértek a perbeli ügytől. A jogesetekben ugyanis az érintett tag a legfőbb szerv ülésén részt vett, következésképpen ott már tudomást szerzett a határozatok érdemi tartalmáról, így ettől az időponttól kellett számítani a keresetindításra nyitva álló határidőt.

[34] Az ítéltábla megállapította, az elsőfokú bíróság megalapozott tényállásból helytálló jogi következtetést levonva adott helyt a felperes kereseti kérelmének. A Pp. 346. § (4) és (5) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett. A támadott határozat hatályon kívül helyezését alátámasztó, az elsőfokú bíróság által kifejtett indokokat az ítéltábla mindenben osztotta, az ugyanis a BDT2020. 4139. számú döntés tartalmával egyező, a kialakult bírói gyakorlatnak megfelelő.

[35] Az alperes hivatkozása szerint a felperes nem jelölt meg konkrét jogszabálysértést, mely miatt a támadott határozat hatályon kívül helyezése indokolt lett volna. A jogalap az az anyagi jogi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására feljogosít (Pp. 7. § (1) bekezdés 8. pont). A jogállítás kétféle módon történhet: egyrészt konkrét jogszabály megjelölésével, másrészt a jog alapjául szolgáló azon jogszabályi rendelkezési tartalom megnevezésével, ami az alanyi jogot adja. Vagyis érvényesülnie kell a tartalom szerinti elbírálás elvének is (Pp. 110. § (3) bekezdés). A jogállítás körében tett nyilatkozatokat ezért a tényállítással és a jogi érveléssel összhangban kell értelmezni (BH2025. 40.).

[36] Nem vitás, hogy a felperesnek a jogalap megjelölése útján kell az érvényesített jogot megjelölnie (Pp. 170. § (2) bekezdés b) pont). A felperes keresetlevelében megjelölt jogszabályhelyek, valamint a tényelőadása körében kifejtettek alátámasztására hivatkozott jogszabály megjelölése a fenti kritériumoknak mindenben megfelelt.

[37] Ezt követően az ítéltábla azt vizsgálta, a felperes által felhozott okokból helye volt-e az alperesi határozat hatályon kívül helyezésének.

[38] A jogi személy határozatainak bírósági felülvizsgálatát lehetővé tévő jogszabályi rendelkezések (Ptk. Harmadik könyv XI. fejezet), az ahhoz fűzött kommentárok

szerint nem a jogi személy döntéshozatalának a bírói ítélettel való helyettesítésére szolgálnak. A bíróság kizárólag a határozat jogszabálysértő voltát vizsgálhatja, ennek megfelelően nem szólhat és nem is kíván beleszólni a társaság döntéseinek érdemébe, a társaság belügyeibe. Ezért nem vizsgálhatja felül egy döntés célszerűségét, gazdaságosságát vagy megalapozottságát, nem mérlegelheti a döntéshozatal során ütköző érdekeket, azaz nem hozhat határozatot a társaság helyett, csak a társaság jogszabályoknak megfelelő működését és így a határozat jogszerűségét ellenőrizheti. A bírósági felülvizsgálatnak ennek megfelelően akkor van helye, ha a határozat valamely jogszabályba ütközik, vagy sérti a társaság létesítő okiratát. Ez utóbbi széles körben értelmezendő, felülvizsgálatra van tehát lehetőség a társaság ún. belső joga, tehát alapszabálya, belső szabályzatainak megsértése esetén is.

[39] A Ptk. 3:4. §-a alapján arra helytállóan hivatkozott az alperes, hogy a jogi személyek tagjai nemcsak a létesítésről dönthetnek, hanem a jogi személyek szervezetére, működésére vonatkozó szabályokat is szabadon állapíthatják meg, amelynek keretében a jogszabályi rendelkezésektől is eltérhetnek. A jogi személyek létesítése és működése is a magánjogi jogalanyok magánautonómiája körébe tartozó kérdés, ezzel lehetőség nyílik arra, hogy a tagok leginkább az igényeiknek megfelelően alakíthassák ki a jogi személy – jelen esetben a vadásztársaság – működési szabályait.

[40] A szervezet és a működés kialakításának szabadsága, a jogi normáktól való eltérés lehetősége azonban nem lehet korlátlan. A jogszabály nyilvánvalóan nem rögzítheti a jogi normáktól való eltérés valamennyi lehetséges és tilalmazott esetét. Ezért a Ptk. általános szabályban adja meg azokat a szempontokat, amelyek a jogszabálytól való eltérést egyedi tilalom nélkül is tiltottá teszik (Ptk. 3:4. § (3) bekezdés).

[41] Az alperes az alapszabály-módosítással a saját, illetve a Ptk. szerinti hozzátartozó tulajdonában vagy földhasználatában álló fölterületekkel rendelkező tagokra vonatkozóan mond ki általános érvényű kötelezettséget. Az nem vitatható, hogy a vad a természet része, ezért a természetvédelem szempontjainak érvényesülnie kell a vadkárért való felelősség területén is. A természet védelme mindenkinek kötelessége, ennek terheiből a földtulajdonosnak (használónak) is ki kell vennie a részét. Az, hogy e tekintetben az alapszabály bizonyos aktív tevékenységet követel meg a szervezet tagjától, nem ütközik jogszabályba. Itt jegyzi meg az ítéltábla, ha a szervezet a tagságának bizonyos körére nézve ír elő valamilyen kötelezettséget, akkor nem sérti a tagok egyenlőségét, ha az előírt kötelezettségek mellett az érintetteket bizonyos többletjogok is megilletik.

[42] A tagsági jogviszonyban a tagok jogai és kötelezettségei a vadászati jog gyakorlásával, a vadásztársaság céljaival összefüggésben határozhatók meg, vagyis az alperes ebben a körben hozhat határozatot. Az alperes azonban a módosítással a földtulajdonos/használó vadkár megtérítésére vonatkozó kötelmi igényét érintette, mely nem függ össze a vadásztársaságban fennálló tagsági jogok gyakorlásával, ezért ebben a körben rájuk nézve kötelező közgyűlési határozat nem hozható.

[43] Az alperes mint a vadászati jog gyakorlója a vadkár megtérítésére a Vtv. szabályai alapján köteles. Nem hozhat ezért olyan döntést, mely a károsult földtulajdonosok igényérvényesítési lehetőségeit általános érvénnyel behatárolja, korlátozza, még akkor sem, ha az érintettek a szervezet tagjai. A vadkár rendezésének Ptk.-ban és Vtv.-ben lefektetett

szabályaitól a károsult földtulajdonos és a kár megtérítésére kötelezett vadásztársaság közvetlen megállapodással nyilvánvalóan eltérhetnek, de alapszabályban, általános érvénnyel, a tagsági jogviszony fenntartásához kötni nem lehet. Az Alapszabály 9. § (2) bekezdése ugyanis a kizárás szankcióját rendeli alkalmazni a taggal szemben, ha az Alapszabály rendelkezéseit súlyosan vagy ismételten sértő magatartásával megsérti. Az ítéltábla álláspontja szerint az alperes a létesítő okirat módosításával a tagsági viszony fenntartását a szerződéses szabadság elvének sérelmével, a teljes kártérítésről való lemondáshoz kötötte. A joglemondó, valamint a teljes kártérítésről részlegesen lemondó nyilatkozat megtételét a tagsági jogviszonyhoz kötni - ahogy azt az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában ki is fejtette a BDT2020. 4139. számú döntés tartalmával egyező módon - a szerződéses szabadságnak a Ptk. 6:59. § (1) és (2) bekezdéseiben rögzített elvébe ütközik.

[44] A támadott határozat azt a diszkriminatív helyzetet eredményezi, hogy a földtulajdonos tagokat a tagsági viszonyuk megtartása érdekében a vadkár megtérítése iránti igényük elengedésére kényszeríti, hozzátartozói igények átvállalását is előírja, vagyis ez kizárólag a földtulajdonosokra vagy földtulajdonos hozzátartozóval rendelkező tagokra ró aránytalan többletterhet.

[45] Az alperes álláspontjával szemben jelen ügyben az elsőfokú bíróság nem mérlegelte felül a határozatot, tényyszerűen azt vizsgálta, megfelel-e a jogszabály, illetve az alperes alapszabályának a felperes által támadott határozat tartalma.

[46] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[47] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a felperes másodfokú eljárásban felmerült és felszámított költségének viselésére, melynek mértékét az ítéltábla
a csatolt

költségjegyzék alapján állapította meg (Pp. 82. §, 83. § (1) bekezdés, 17/2024. (XII.9.) 2. § (1) bekezdés b) pont).

Szeged, 2025. június 19.

Dr. Bánfalvi-Bottyán Csilla s.k.
s.k.

Dr. Tolna András s.k.

Dr. Dobler László

a tanács elnöke, előadó bíró táblabíró táblabíró